


Adroddiad i'r	<b>Pwyllgor Archwilio</b>	
Dyddiad	<b>16 Rhagfyr 2024</b>	
Swyddog Arweiniol	<b>Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol</b>	
Swyddog Cyswllt	<b>Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael</b>	
Pwnc	<b>Pennu Cyllideb 2025-26</b>	

### **PWRPAS YR ADRODDIAD**

- 1 Diben yr adroddiad hwn yw rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau ynghylch yr asesiad cynllunio ariannol sy'n digwydd ar hyn o bryd er mwyn pennu cyllideb gytbwys ar gyfer 2025/26, ac i geisio eu cymeradwyaeth ar gyfer cadarnhau'r ardoll ddangosol gyda'r awdurdodau lleol cyfansoddol.

### **CRYNODEB GWEITHREDOL**

- 2 Mae'n ofynnol i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) ddarparu ffigurau dangosol ar gyfer ardoll ariannol 2025/26 i'r awdurdodau lleol cyfansoddol erbyn 31 Rhagfyr 2024, ac i gadarnhau'r ffigurau terfynol erbyn 15 Chwefror 2025. Er mwyn gwneud hyn, rhaid i'r Awdurdod bennu cyllideb refeniw a chyfalaf ar gyfer 2025/26 yn ei gyfarfod ar 20 Ionawr 2025. Mae'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb wedi craffu ar y broses o gynllunio'r gyllideb, ac mae'r asesiad cynllunio presennol o £52.389m wedi'i gadarnhau.

### **ARGYMHELLION**

- 3 Argymhellir bod yr Aelodau'n:
  - i) Nodi canfyddiadau'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb, gan gynnwys y rhagdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio i ddatblygu'r gyllideb refeniw ar gyfer 2025/26;
  - ii) Nodi'r asesiad cynllunio ariannol presennol, sef gofyniad cyllidebol o £52.389m ar gyfer 2025/26;
  - iii) Nodi'r cynnig i ddefnyddio £0.601m o'r gronfa wrth gefn ar gyfer 2025/26; a
  - iv) Chymeradwyo cyfathrebu ynghylch yr ardoll ariannol ddrafft o £51.788m gan yr awdurdodau lleol cyfansoddol.

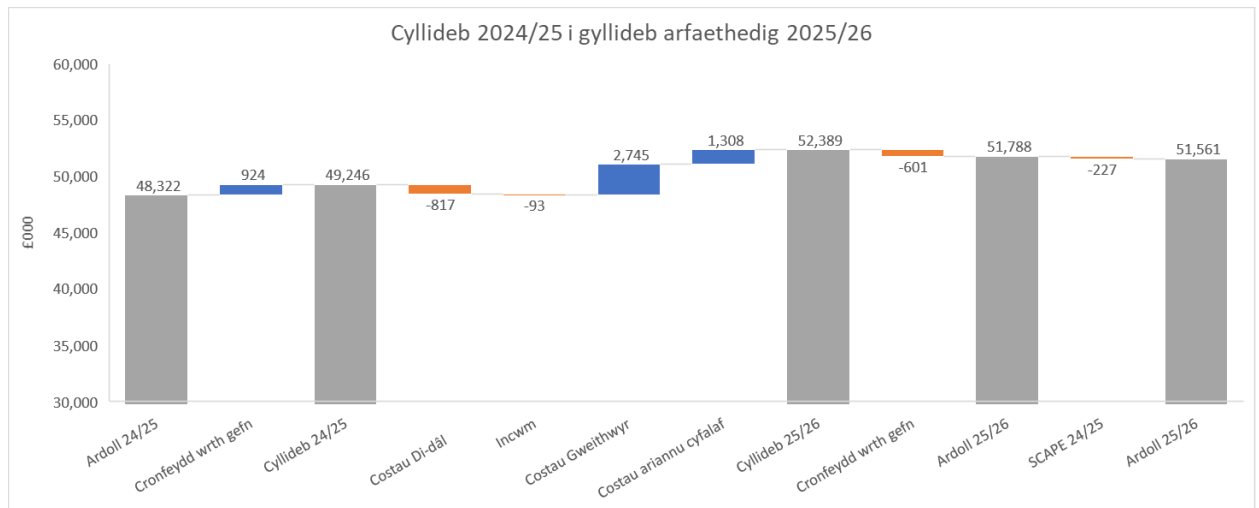
## CEFNDIR

- 4 Bob blwyddyn, mae'n rhaid i'r Awdurdod bennu cyllideb refeniw gytbwys sydd â chymeradwyaeth yr Awdurdod llawn. Rhaid rhoi gwybod am yr ardoll ariannol ddangosol i awdurdodau lleol cyfansoddol erbyn 31 Rhagfyr bob blwyddyn, a rhaid cadarnhau'r ardoll derfynol erbyn 15 Chwefror, cyn dechrau'r flwyddyn ariannol. Er mwyn bodloni'r amserlenni hyn, bydd y cyllidebau refeniw a chyfalaf arfaethedig ar gyfer 2025/26 yn cael eu cyflwyno i'r Awdurdod yn eu cyfarfod ar 20 Ionawr 2025.
- 5 Mae'r Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus (CIPFA) yn ei gwneud yn ofynnol i sefydliadau feddu ar gynlluniau ariannol sy'n dangos sut y bydd gwariant yn cael ei ariannu dros y tymor byr a'r tymor canolig. O ganlyniad, mae cynaliadwyedd ariannol yr Awdurdod yn seiliedig ar wybodaeth a dealltwriaeth o'r ffactorau allweddol sy'n effeithio ar gostau ac ar werthuso risgiau ac ansicrwydd.
- 6 Yn dilyn ymgynghoriad yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys a gynhaliwyd yn ystod 2023/24 ac yn unol â phenderfyniad yr Awdurdod ym mis Rhagfyr 2023, mae cynlluniau'r gyllideb yn seiliedig ar gynnal y model presennol ar gyfer cyflwyno'r gwasanaethau. Mae'r gwaith ar gynlluniau i wella argaeledd mewn ardaloedd gwledig yn mynd rhagddo ac y tu hwnt i gwmpas y papur hwn sy'n gosod y gyllideb.
- 7 Cafodd y broses ei goruchwyllo gan y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb (y Gweithgor), a sefydlwyd i graffu ar y broses o osod cyllidebau, gan gynnwys pob maes incwm a gwariant. Gydag aelodau sy'n cynrychioli pob awdurdod lleol, mae'r Gweithgor wedi cyfarfod ar 5 achlysur rhwng Mehefin a Thachwedd 2024, gyda chyfarfod pellach wedi'i drefnu ar gyfer 12 Rhagfyr.

## GWYBODAETH

- 8 Sefydlwyd y Gweithgor gan yr Awdurdod ac mae pob awdurdod lleol cyfansoddol yn cael ei gynrychioli arno. Mae'r Gweithgor wedi ymgynnwll ar bum achlysur i adolygu pob agwedd ar wariant Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth). Roedd y cyfarfodydd hyn yn canolbwyntio ar feysydd allweddol, gan gynnwys costau cyflogau uniongyrchol, gwariant nad yw'n ymwneud â chyflogau, ariannu cyfalaf, llog, a threfniadau prydlesu.
- 9 Gwnaed gwaith cynllunio cyllideb manwl yn unol â'r rhagdybiaethau cynllunio allweddol, y risgiau, a'r amheuan sydd wedi'u nodi yn [Atodiad 1](#).
- 10 Roedd yr asesiad cynllunio cychwynnol yn nodi y byddai angen cynnydd o fwy na 10% yn y gyllideb ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26. Roedd hyn yn cynnwys pwysau ychwanegol o £1.009m o ran costau yn deillio o'r cynnydd i'r tâl cadw ar gyfer personél y system dyletswydd ar alwad y cytunwyd arno yn genedlaethol. Gwnaed yr asesiad hwn cyn Datganiad yr Hydref ac, felly, nid oedd yn ystyried newidiadau posibl i gyfraniadau yswiriant gwladol cyflogwyr, nad oeddent yn hysbys ar y pryd.

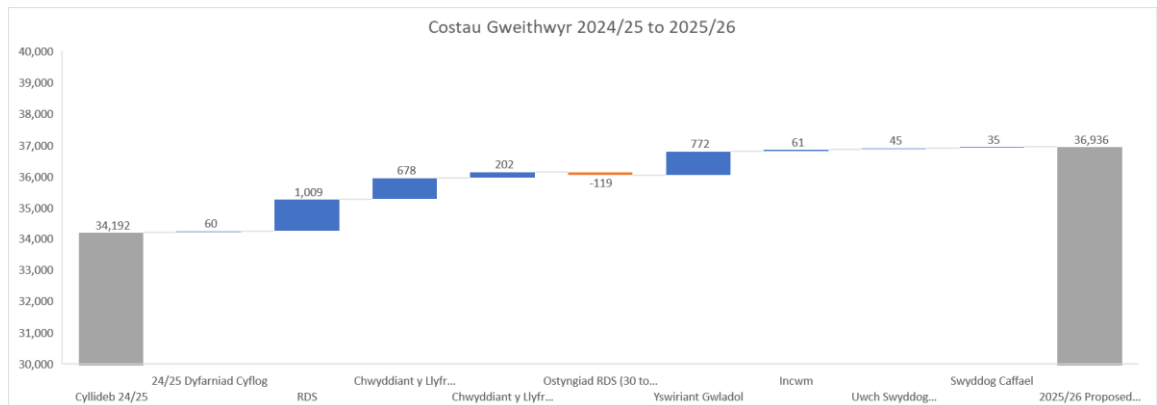
- 11 Nododd y gwaith cychwynnol o gynllunio'r gyllideb mewn manylder bwysau ychwanegol anochel, ac mae'r Gweithgor bellach wedi mynd i'r afael â'r pwysau hwnnw. Mae'r asesiad drafft terfynol yn gosod gofyniad cyllidebol o £52.389m. Ar ôl defnyddio £0.601m o'r gronfa wrth gefn, £51.788m yw'r gofyniad ardoll ar gyfer 2025/26, sy'n cynrychioli cynnydd gros o 7% yn yr ardoll ar awdurdodau lleol. Nid yw'r cynnydd hwn yn adlewyrchu unrhyw gefnogaeth gan y llywodraeth mewn perthynas â chostau yswiriant gwladol uwch.



- 12 Mae'r gofyniad ardoll o £51.78m ar gyfer 2025/26 yn cynnwys effaith ariannol y newidiadau i gyfraniadau Yswiriant Gwladol y cyflogwyr, sef cyfanswm o £0.772m. Yn ogystal, mae'r £48.322m a godwyd ar gyfer 2024/25 ardoll yn eithrio'r grant pensiwn SCAPE, ac mae angen addasiad i wneud cymhariaeth tebyg.
- 13 Mae dadansoddiad drafft o'r gofyniad ardoll o £51.788m ar gyfer pob awdurdod lleol cyfansoddol i'w weld yn [Atodiad 2](#).
- 14 Mae'r tabl isod yn cadarnhau gostyngiadau o £0.902m ar gyfer costau gweithwyr a chostau eraill nad ydynt yn gyflogau a nodwyd gan waith y Gweithgor rhwng mis Medi a mis Hydref 2024. Fodd bynnag, roedd y gostyngiad net yn £0.386m oherwydd effaith y cynnydd i gyfraddau Yswiriant Gwladol yn dilyn datganiad cyllideb yr Hydref a gwaith mireinio ar yr ariannu cyfalaf.

£'m	2024/25	Medi-24	Hyd-24	Tach-24	Newidiadau drwy Graffu ar y Gyllideb
<b>Gweithwyr</b>	34.192	36.751	36.614	36.936	0.185
<b>Cost nad yw'n gyflog</b>	12.807	13.077	12.432	11.990	-1.087
<b>Incwm</b>	-0.946	-1.039	-1.039	-1.039	0.000
<b>Cyllid Cyfalaf</b>	3.193	3.985	3.856	4.407	0.516
<b>Cyfanswm</b>	<b>49.246</b>	<b>52.774</b>	<b>51.863</b>	<b>52.388</b>	<b>-0.386</b>

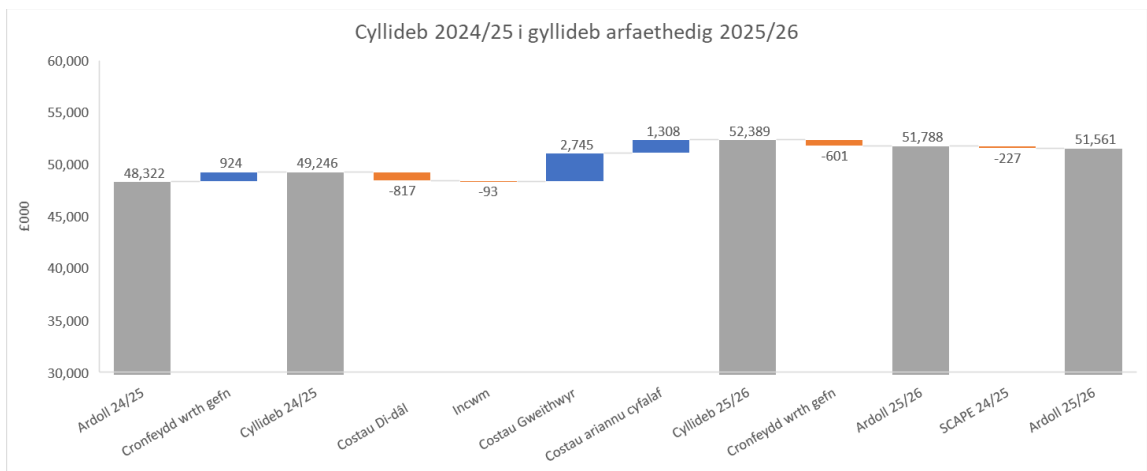
- 15 Mae'r siartiau rhaeadr canlynol yn dangos y newidiadau allweddol rhwng cyllideb 2024/25 a chyllideb arfaethedig 2025/26, gan dynnu sylw at yr addasiadau a'r defnydd o gronfeydd wrth gefn lle bo hynny'n berthnasol ac yn briodol.
- 16 Mae costau gweithwyr wedi codi o gyllideb cyflogres o £34.192m yng 2024/25 i £36.936m yng nghyllideb cyflogres arfaethedig 2025/26. Mae rhai o'r prif bethau sy'n cyfrannu at y cynnydd hwn yn cynnwys £0.060m ar gyfer dyfarniad cyflog 2024/25 ar gyfer staff y Llyfr Gwyrdd, £1.009m ar gyfer y System Dyletswydd Ar Alwad (RDS) sy'n dod i rym o 1 Ionawr 2025, £0.648m ar gyfer chwyddiant y Llyfr Llwyd ar 3%, £0.202m ar gyfer chwyddiant y Llyfr Gwyrdd ar 3%, a £0.772m yn adlewyrchu effaith y newidiadau i gyfraniadau Yswiriant Gwladol cyflogwyr. Mae'r cynnydd hwn yn cael ei wrthbwysu'n rhannol gan ostyngiad o £0.119m o ganlyniad i addasiadau i swyddi'r system dyletswydd ar alwad (sydd yn lleihau'r rhagdybiaeth o recriwtio 30 o staff ychwanegol i 15). Yn ogystal, dyrennir £0.061m i dalu am swydd incwm cyfatebol, dyrennir £0.045m ar gyfer cyflwyno swydd Uwch Swyddog Cydymffurfio Diogelwch Tân i Fusnesau, a £0.035m ar gyfer rôl Swyddog Caffael.



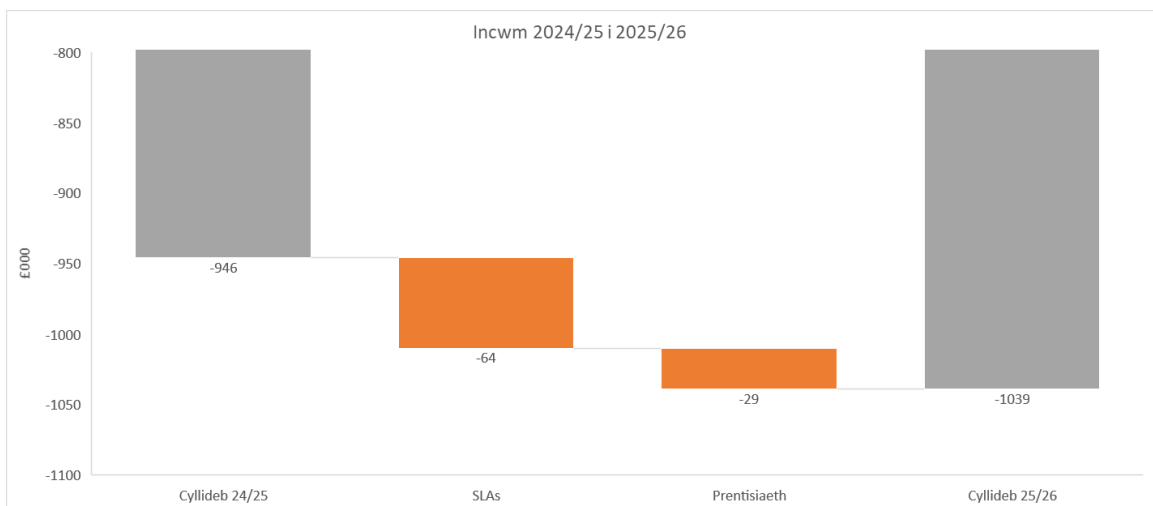
- 17 Mae'r dadansoddiad o gostau uniongyrchol y gyflogres, a nodir isod, yn cadarnhau dyraniad o £36.936m ar gyfer gweithwyr mewn swyddi sy'n cyflwyno gwasanaethau. Mae'r gwaith o gynllunio'r gyllideb yn cynnwys darpariaethau i gefnogi twf parhaus y System Dyletswydd Ar Alwad (RDS), er hynny, gyda rhagdybiaeth o recriwtio yn ychwanegol wedi'i leihau i 15, gan sicrhau bod gallu a chydnerthedd yr ymateb gweithredol yn cael eu cynnal.

Dadansoddiad o Gostau Cyflogau Uniongyrchol	2025/26 £'m
Darparu Gwasanaethau Ymateb	31.267
Darparu Gwasanaethau Amddiffyn ac Atal	2.712
Gwasanaethau Corfforaethol	2.957
<b>Gofynion y Gyllideb Staffio</b>	<b>36.936</b>

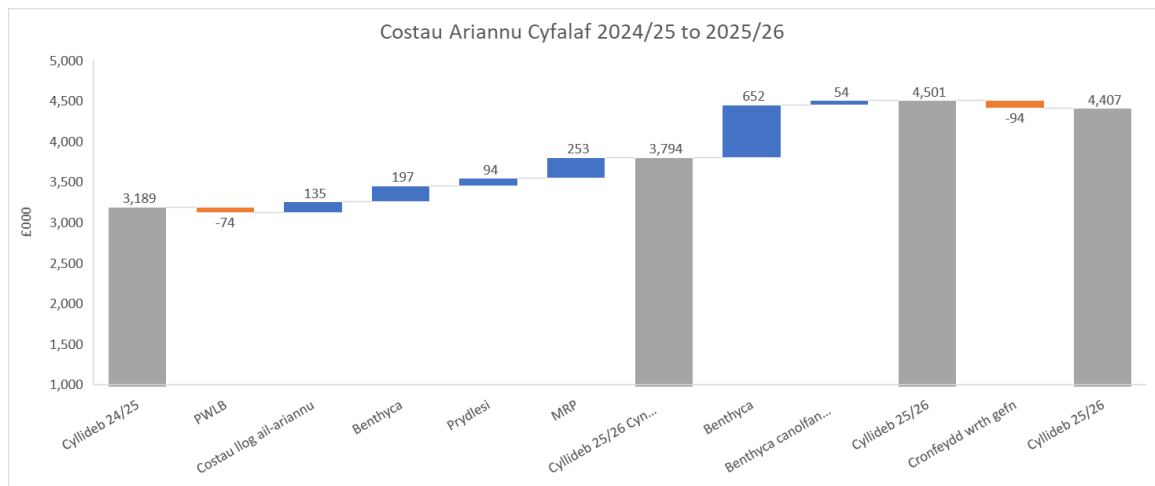
- 18 Rhagwelir y bydd costau nad ydynt yn ymwneud â chyflogau yn gostwng o £12.807m yn 2024/25 i lefel sylfaenol ddiwygiedig o £11.990m ar gyfer 2025/26. Mae'r gostyngiad hwn yn cael ei yrru gan £0.563m mewn arbedion cyfleustodau, £0.497m o gael gwared ar wariant untro Tech Ops, £0.489m o ostyngiadau disgwylidig yng nghostau Firelink, a £0.076m oherwydd bod gwariant a ariennir gan grant wedi dod i ben.
- 19 Mae'r gostyngiadau hyn yn cael eu gwrthbwysu'n rhannol gan gynnydd o £0.336m ar gyfer yr Ystafell Reoli, £0.200m yr un ar gyfer y Fflyd a TGCh, a £0.055m ar gyfer costau adrannol eraill. Cynigir bod costau untro, gan gynnwys £0.382m ar gyfer gwelliannau i'r system a £0.125m ar gyfer mesuryddion llif, yn cael eu hariannu o'r gronfa wrth gefn, gan arwain at gyllideb arfaethedig derfynol o £11.955m ar gyfer y gyllideb nad yw'n ymwneud â chyflogau.



- 20 Rhagwelir y bydd incwm yn cynyddu o £0.946m yng nghyllideb 2024/25 i £1.039m, wedi'i yrru gan referniw uwch o Gytundebau Lefel Gwasanaeth ac incwm ychwanegol a ragwelir yn sgil cyflwyno prentisiaeth mewn partneriaeth â Choleg Cambria.



- 21 Rhagwelir y bydd costau ariannu cyfalaf yn cynyddu o £3.189m yn 2024/25 i £4.407m yn 2025/26, yn bennaf oherwydd bod cyfraddau llog yn cynyddu. Mae'r ffactorau allweddol yn cynnwys £0.135m mewn costau llog ail-ariannu, £0.197m ar gyfer benthyca sy'n gysylltiedig â phrosiectau cyfalaf, £0.094m ar gyfer prydlesi, a £0.253m ar gyfer y Ddarpariaeth Isafswm Refeniw. Mae costau benthyca ychwanegol ar gyfer prosiectau cyfalaf newydd a chyfleusterau hyfforddi yn cyfrannu £0.652m a £0.054m, yn y drefn honno. Mae'r cynnydd hwn yn cael ei wrthbwysu'n rhannol gan ostyngiad o £0.074m yng nghostau'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB) a defnyddio £0.094m o'r gronfa wrth gefn, gan arwain at y gyllideb arfaethedig o £4.407m.



## GWAITH PELLACH

- 22 Bydd achosion busnes ar gyfer ariannu cyfalaf yn destun craffu mewnol pellach i sicrhau eu bod yn cyd-fynd ag amcanion strategol y sefydliad, yn lliniaru risgiau'n effeithiol, ac yn cydymffurfio ag egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015. Bydd y broses hon yn rhoi sicrwydd bod buddsoddiadau arfaethedig yn cyfrannu at gynaliadwyedd hirdymor, yn sicrhau gwerth am arian, ac yn cefnogi nodau ehangach llesiant economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol.
- 23 Bydd yr asesiad cynllunio ariannol drafft yn cael ei fireinio ymhellach, a bydd yn cael ei ddiweddarau yn yr asesiad terfynol sydd i'w gyflwyno i'r Awdurdod yn ei gyfarfod ar 20 Ionawr 2025.

## GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r adroddiad hwn yn gysylltiedig ag amcanion Gwella a Llesiant yr Awdurdod. Mae'n adrodd ar hyfywedd ariannol yr Awdurdod.
Cyllideb	Mae'r asesiad cynllunio cychwynnol wedi nodi gofyniad cyllideb o £52.8m.
Cyfreithiol	Mae gan yr Awdurdod ddyletswydd gyfreithiol i osod cyllideb gytbwys sy'n seiliedig ar ragdybiaethau cynllunio realistig.
Staffio	Mae 70% o'r gwariant yn ymwneud â chostau staff ac felly mae'n ffactor hanfodol wrth ystyried sefydlogrwydd ariannol yn y dyfodol. Mae'r risgiau a nododd y Prif Swyddog Tân yn cynnwys y trafodaethau cyflog sy'n parhau yn ogystal â'r angen i recriwtio mwy o staff dyletswydd ar alwad a gwella cydnerthedd corfforaethol.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Bydd y materion hyn yn cael ystyriaeth o fewn y cynigion ar gyfer pennu'r gyllideb.
Risgiau	Mae'r risgiau a'r ansicrwydd allweddol i gyllideb 2025/26 wedi'u hamlinellu yn Atodiad 1.

## Atodiad 1

### Crynodeb o ragdybiaethau a risgiau cynllunio

Pennawd	Rhagdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio wrth bennu'r gyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
Costau gweithwyr	<ul style="list-style-type: none"><li>• Bydd y cyllidebau staffio yn cael eu llunio ar fodolau cyflwyno'r gwasanaethau presennol a byddant yn adlewyrchu'r penderfyniad ynghylch canlyniad yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys gan yr Awdurdod Tân ac Achub ym mis Rhagfyr 2023.</li><li>• Mae gwariant y System Dyletswydd ar Alwad (RDS) wedi'i seilio ar gyfrif pennau 2023/24. Byddai cyllidebu ar gyfer y staffio llawn gofynnol yn arwain at gost ychwanegol o tua £3 miliwn.</li><li>• Mae'r asesiad cynllunio ar gyfer y dyfarniadau cyflog ar gyfer 2025/26 yn gynnydd o 3% ar gyfer pob grŵp staff.</li><li>• Roedd setliad diffoddwyr tân 2024/25 yn cynnwys codiad o tua 50% yn y tâl cadw a delir i ddiffoddwyr tân ar y systemau dyletswydd ar alwad a chriwio dydd. Amcangyfrifir mai effaith y cynnydd hwn yw £1m y flwyddyn.</li><li>• Yn ystod 2023/24 adolygodd Llywodraeth Cymru y llif arian mewn perthynas â chymorth ariannol ar gyfer y cynnydd i gyfraniadau'r cyflogwr sy'n gysylltiedig â chynllun pensiwn y diffoddwyr tân. Yn dilyn prisiadau actiwaraid 2016 darparwyd £1.1m o gymorth i'r Awdurdod yn uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru (a elwir yn gyllid SCAPE). Ers 2023/24 mae hyn wedi'i gynnwys o fewn y cyllid i'r awdurdodau lleol cyfansoddol. Ar adeg ysgrifennu hwn, nid yw'r cymorth ariannol ar gyfer y cynnydd sy'n deillio o brisiad 2020 wedi'i gadarnhau eto. At ddiben pennu'r gyllideb mae'r holl gostau wedi'u cynnwys o fewn y gwariant sydd i'w gwmpasu gan yr ardoll.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Nid yw'r Cyd-gyngor Cenedlaethol (NJC) wedi dod i gytundeb eto ar ddyfarniad cyflog y diffoddwyr tân ar gyfer 2025/26.</li><li>• Nid yw'r Cyd-gyngor Cenedlaethol (NJC) ar gyfer Gwasanaethau Llywodraeth Leol wedi dod i gytundeb eto ar y dyfarniad cyflog i staff ar gontractau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS) ar gyfer 2025/26.</li><li>• Mae'r gwaith o gynllunio'r gyllideb yn tybio y bydd lefelau arferol o weithgarwch. Os bydd llif mawr o alwadau yn digwydd byddwn yn teimlo pwysau cyllidebol. Y dybiaeth rydym yn gweithio arni yw y byddai'r Gronfa Gyffredinol yn cael ei defnyddio yn y lle cyntaf.</li></ul>



Pennawd	Rhagdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio wrth bennu'r gyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
<p>Costau nad ydynt yn gyflogau</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mae'r asesiad cynllunio cychwynnol wedi cadarnhau y bydd y cyllidebau ar gyfer costau nad ydynt yn gyflogau'n cael eu llunio gan ddefnyddio'r modelau cyflwyno gwasanaethau presennol.</li> <li>• Mae'r gofynion ar y gyllideb nad yw'n ymwneud â chyflogau wedi cynyddu hyd yn oed yn fwy oherwydd yr effaith chwyddiant sy'n gynhenid o fewn contractau presennol ac yn y dyfodol, yn ogystal â materion yn ymwneud â'r gadwyn gyflenwi mewn nifer o feysydd hanfodol i fusnes. Mae'r rhain yn cynnwys cyflenwi cit diffodd tân a dod o hyd i rannau newydd ar gyfer cerbydau'r ochr weithredol.</li> <li>• Mae costau na ellir eu hosgoi sy'n gysylltiedig â materion iechyd a diogelwch penodol i'r diwydiant wedi'u cynnwys o fewn y gyllideb nad yw'n gyflogau. Mae'r rhain yn cynnwys costau sy'n gysylltiedig â hyfforddi diffoddwyr tân gweithredol a rheoli halogyddion.</li> <li>• Mae cyllidebau wedi'u llunio gan bob Pennaeth Adran perthnasol yn seiliedig ar eu gwybodaeth a'u barn broffesiynol am y gwariant sy'n angenrheidiol i gyflawni ein hamcanion corfforaethol. Mae hyn yn cynnwys adolygiad o rwymedigaethau cytundebol sylfaenol ac amcangyfrifon o weithgarwch. Mae ceisiadau newydd am gyllid dros £10,000 yn ddarostyngedig i achos busnes y bydd craffu arno.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Er bod y Gwasanaeth yn parhau i adolygu costau nad ydynt yn gyflogau ac yn ymdrechu i reoli pwysau o ran costau o fewn y gyllideb arfaethedig, mae hyn yn parhau i fod yn faes risg ac ansicrwydd. Yn benodol, nodwyd bod oedi wrth ddarparu nwyddau neu wasanaethau wedi effeithio ar broffiliau amser gwariant.</li> <li>• Er bod chwyddiant costau yn gyffredinol yn haws ei reoli nag yn ystod y blynyddoedd diwethaf, nodir bod rhai meysydd o bryder yn parhau. Mae hyn yn cynnwys cynnydd mewn trwyddedau ar gyfer meddalwedd gan gynnwys systemau sy'n bwysig i'r busnes.</li> <li>• Rydym wedi gwybod bod cost nwy a thrydan yn achosi pwysau ers 2022/23 o ganlyniad i'r pwysau byd-eang ar gostau. Mae'n ymddangos bod y sefyllfa wedi sefydlogi ac mae'r gyllideb ar gyfer 2025/26 yn seiliedig ar yr amcangyfrifon gorau ar hyn o bryd. Fodd bynnag, mae anwadlwydd yn y farchnad yn parhau a chaiff hyn ei reoli'n ofalus drwy gydol y flwyddyn ariannol.</li> <li>• Yn ystod 2023/24, fe wnaeth Llywodraeth Cymru ddileu ei chefnogaeth ariannol o £0.4m ar gyfer rhwydwaith cyfathrebu cenedlaethol presennol y gwasanaethau brys (Firelink). Mae pris llawn y contract bellach yn cael ei ariannu'n uniongyrchol o gyllid craidd. Oherwydd natur sefydlog y contract hwn, ni ellir osgoi'r costau hyn ac mae'r contract yn cynnwys cynnydd blynyddol yn sgil chwyddiant. Mae'r gost ar gyfer blwyddyn llawn yn £1m er y gallai hyn ostwng i £0.5m yn dilyn her gyfreithiol genedlaethol. Mae'r her gyfreithiol genedlaethol yn destun apêl ac rydym yn parhau i fod yn ansicr beth fydd y canlyniad terfynol. Fodd bynnag, mae'r gostyngiad yn y gost wedi'i gynnwys fel rhan o'r gwaith o bennu'r gyllideb.</li> </ul>

Pennawd	Rhagdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio wrth bennu'r gyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
Ariannu Cyfalaf	<ul style="list-style-type: none"> <li>Mae'r gofynion ariannu cyfalaf ar gyfer 2025/26 yn cynnwys y tâl refeniw ar gyfer yr isafswm darpariaeth refeniw ar gyfer yr asedau presennol ac amcangyfrif o'r taliadau llog sy'n deillio o fenthycia. Effeithir ar y costau hyn yn sgil gwariant cyfalaf hanesyddol, yr angen i fenthycio ar gyfer rhaglen gyfalaf 2025/26 ac effaith y cynnydd mewn cyfraddau llog wrth ailariannu benthyciadau sy'n aeddfedu.</li> <li>Bydd yr asesiad cynllunio cychwynnol yn rhagdybio y bydd yr holl fenthycia yn y dyfodol ar gyfradd gyffredinol y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB) ar adeg pennu'r gyllideb, a amcangyfrifir ar hyn o bryd yn 4.5%. Mae'r Awdurdod yn derbyn cyngor ac arweiniad annibynnol ar y mater hwn gan Arlingclose, cwmni cynghori arbenigol.</li> <li>Mae'r cynllun cyfalaf yn cynnwys costau posibl sy'n gysylltiedig ag achosion busnes a gyflwynir gan bob Pennaeth Adran. Mae hyn yn cynnwys rhywfaint o ddarpariaeth ar gyfer costau cychwynnol sy'n gysylltiedig â Phrosiect y Ganolfan Hyfforddi i alluogi datblygu achos busnes manwl a model ariannu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Mae'r cynnydd mewn cyfraddau llog yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn faes risg allweddol ac mae'n gwaethygu oherwydd bod angen ailariannu nifer o fenthyciadau yn ystod blwyddyn ariannol 2025/26. Bydd modelu ariannol yn cael ei wneud i asesu pa mor fforddiadwy yw'r holl gynlluniau yn ystod y broses o bennu'r gyllideb.</li> <li>Nid yw amseriad unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â chanolfan hyfforddi newydd yn hysbys ar hyn o bryd gan nad yw'r achos busnes wedi'i ystyried gan yr Awdurdod. Er na ragwelir na fydd yr achos busnes terfynol a'r opsiynau ariannu yn cael eu cyflwyno i'w cymeradwyo tan 2027 bydd darpariaeth ar gyfer costau sy'n gysylltiedig â cheisiadau cynllunio manwl yn cael ei chynnwys yn amcangyfrifon cychwynnol y gyllideb.</li> </ul>
Incwm	<ul style="list-style-type: none"> <li>Mae cyllidebau incwm wedi'u hadolygu a'u pennu yn unol â blynyddoedd blaenorol, yn amodol ar gynnydd mewn chwyddiant. Mae'r rhain yn ymwneud yn bennaf ag incwm o eiddo lle mae ein safleoedd yn cael eu defnyddio ar y cyd.</li> <li>Bu gostyngiad sylweddol yn incwm grant Llywodraeth Cymru yn ystod y blynyddoedd diwethaf a bydd y broses o bennu'r gyllideb yn rhagdybio y bydd gweddill y cyllid grant gan Lywodraeth Cymru yn cael ei dderbyn ar lefelau 2024/25.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Nid oes unrhyw risgiau penodol wedi'u nodi yn ychwanegol at yr incwm grant gan Lywodraeth Cymru, ac ni ragwelir codiadau chwyddiant ar ei gyfer.</li> </ul>

## Atodiad 2

### Ardoll ariannol ddrafft yn ôl awdurdod lleol

Awdurdod	Cyfraniad 2024/2025 £	Poblogaeth	Dosraniad %	Gofynion y Gyllideb (Ardoll) 2025/2026 £	Cynnydd i'r Ardoll £	Cynnydd i'r Ardoll %
Cyngor Sir Ynys Môn	4,848,293	69,291	10.02%	5,190,383	342,090	7.06%
Cyngor Gwynedd	8,256,681	119,173	17.24%	8,926,896	670,214	8.12%
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	8,024,901	114,410	16.55%	8,570,114	545,213	6.79%
Cyngor Sir Ddinbych	6,779,844	97,156	14.05%	7,277,668	497,824	7.34%
Cyngor Sir y Fflint	10,905,762	155,182	22.45%	11,624,223	718,461	6.59%
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	9,506,724	136,149	19.69%	10,198,518	691,794	7.28%
<b>Cyfanswm</b>	<b>48,322,205</b>	<b>691,361</b>	<b>100%</b>	<b>51,787,801</b>	<b>3,465,596</b>	<b>7.17%</b>